

ОЦІНКА ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Данілова Ю.Ю., студентка ОКР „Магістр” спец. „Фінанси”*

**Науковий керівник – Смолянська О.Ю., доцент*

Комплексним критерієм сталого розвитку підприємства є його вартість, оскільки вона відображає сукупну характеристику фінансових показників діяльності підприємства та забезпечує інтереси різних учасників ринкових відносин. Зосередження на пошуку можливостей ефективного функціонування підприємства зумовлює необхідність зміни парадигми процесу оцінювання вартості підприємства – від оцінно-статистичного до пошуково-прогностичного, спрямованого на формування якісної системи інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень у сфері вибору альтернатив фінансових прогнозів розвитку підприємства.

При визначенні реального потенціалу підприємства, тобто виробничих, фінансових, ринкових, інтелектуальних та інформаційних можливостей, особливого значення набуває оцінка вартості підприємства, що дозволяє забезпечити ефективність діяльності, конкурентоспроможність і перспективи його сталого розвитку.

У теорії і практиці для оцінки вартості майна використовують три основні підходи: витратний (майновий), дохідний і порівняльний (ринковий), при цьому кожен із них містить сукупність власних спеціальних методів. Як правило, щоб отримати реальну оцінку, застосовують усі три підходи, а потім обґрунтовують єдине значення оцінювання підприємства, проте кожному з цих підходів притаманні недоліки. [5].

Відповідно до положень Національного стандарту оцінки №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» витратний підхід – сукупність методів оцінки, що базуються на визначенні необхідних витрат на відтворення або заміщення об'єкта оцінки з урахуванням величини його зносу [2]. У практиці оцінки вартості підприємства в межах цього підходу найширше використовуються методи: чистої балансової вартості, скоригованої вартості, оцінювання чистої ринкової вартості матеріальних активів, вартості заміщення, відновної вартості, ліквідаційної вартості [3].

Відповідно до Стандартів оцінки, дохідний підхід визначається як сукупність методів, які засновані на визначенні очікуваних доходів від об'єкта оцінки [2]. До них належать: метод капіталізації чистого доходу, метод капіталізації дивідендів, метод капіталізації надлишкового доходу, метод дисконтування грошового потоку.

Відповідно до стандартів оцінки порівняльний підхід – це сукупність методів оцінки об'єктів власності, заснованих на порівнянні об'єкта оцінки з подібними об'єктами, з відповідним коригуванням відмінностей між ними [2]. При оцінці вартості підприємства за порівняльним підходом використовують такі методи: галузевих коефіцієнтів, порівняння продажів, мультиплікаторів(метод ринку капіталів). Застосування цього підходу зорієнтовано головним чином на великі підприємства.

Тому при оцінюванні бізнесу залежно від цілей оцінювання, шуканої вартості, поставлених умов, стану самого об'єкта і економічного середовища поєднують декілька методів, найвідповідніших у певній ситуації. Доцільно для оцінювання підприємств, на нашу думку, поєднувати витратний, дохідний і порівняльний підходи, що дозволять:

- удосконалити методологію оцінки вартості бізнесу;
- адекватно оцінити структуру активів відносно ринкових цін;
- зменшити помилки в прогнозах;
- оцінити вартість витрат на відновлення підприємства;
- точно вирахувати дохід підприємства;
- визначити вартість підприємства в залежності від зміни ставки капіталізації;
- визначити майбутні доходи в оцінюваній вартості;
- реальніше оцінити майбутній потенціал підприємства тощо.

В сучасних умовах ринкових відносин центр економічної діяльності переміщується до основної ланки національної економіки – підприємства. Підприємство, з одного боку, є суб'єктом, тобто учасником ринкових відносин. Свідченням цього є здійснення ним функції купівлі-продажу. З іншого боку, підприємство може бути й об'єктом ринкових відносин через те, що має вартість і в певний момент може бути проданим, тобто стає товаром, що зумовлює необхідність оцінки його вартості.

Застосування комплексної оцінки вартості підприємства на основі поєднання витратного (майнового), дохідного та порівняльного (ринкового) методів дозволяє усунути односторонність оцінки, більш реально оцінити вартість підприємства й отримати надійне інформаційне джерело для її прогнозування з метою прийняття зважених управлінських рішень щодо управління підприємством.

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Кашкалда К.В., студентка ОКР „Магістр”, спец. „Фінанси”*

**Науковий керівник – Аранчій В.І., к.е.н., професор*

Протягом останніх років на більшості підприємств аграрного сектора економіки України спостерігається низький рівень ефективності відтворювальних процесів. Коефіцієнти оновлення й вибуття машин і устаткування, тобто найбільш активної частини основних засобів на підприємствах АПК, коливаються в межах відповідно 5-6 та 2-3% загальної їхньої обсягу, а коефіцієнт спрацювання досягає 60-65% загальної вартості. Парк діючого виробничого устаткування містить майже третину фізично спрацьованих і технічно застарілих його одиниць.

Основні засоби сільського господарства є складовою виробничого потенціалу держави. В останні роки через обмеженість фінансових ресурсів спостерігаються негативні тенденції у відтворенні основних засобів аграр-